

יוצא לאור על ידי ארגון חלקי בעמלי
בתי מדרש לתורה וחינוך, לחרדים
העמלים לפרנסתם
רחוב קהתי 14 ירושלים
דוא"ל: helki.baamali@gmail.com
עורך: ח. רוזנברג

חלקי בעמלי

גליון מס' 14 | פרשת ויקרא | ה' ניסן תשע"ג

גליון תורני - חינוכי לחרדי העמל

השבוע הגליון: גדול עלי, אז מה? | חודש ניסן והנקיין לפסח | לפי דעתו של בן | סיפור מעלה עשן | הקרבנות והתפילה | אליין, חברה

צבר השורק

הרעיון של בתי המדרש לצעירים העמלים לפרנסתם, עליו כתבנו בשבוע שעבר, צובר תאוצה, ובעז"ה מיד לאחר חג הפסח תיפתח ההרשמה לבתי המדרשות ברחבי הארץ.

מה עומד מאחורי הרעיון הזה? מדוע יש בו צורך ולמי הוא אמור להועיל?

רבים הם הצעירים החרדים שעמלים לפרנסתם, ומרגישים את הצורך הקיומי לקבוע עיתים לתורה מדי יום, בצורה קבועה ורצינית. אך כל מי שהיה במצב הזה יודע עד כמה הדבר אינו פשוט כפי שהוא נשמע.

ללמוד לבד לאחר יום עבודה עמוס ומעייף, זה דבר כמעט בלתי אפשרי - את זה יודע כל מי שניסה. גם שיעורי הדף היומי המבורכים, מתאימים רק ללומדים המעוניינים בהספק מהיר זה, הנלמד בדרך כלל בשעה קצרה ומטבעו אין בו את האפשרות ללמוד בנחת לפי קצב המותאם לכל לומד באופן אישי.

בתי המדרש של "חלקי בעמלי" מיועדים להיות הפתרון האולטימטיבי לכל צעיר המעוניין לקבוע עיתים לתורה במסגרת נוחה, המאפשרת לימוד מגוון בקצב לא מהיר. בתי מדרש אלו יהיו כר נוח ליצירת מעגלים חברתיים של הצעירים שאינם שוהים בהיכלי התורה, וחסרה להם המסגרת הקהילתית התומכת שמעניק עולם התורה לאברכים ולתלמידי הישיבות.

בתי מדרש אלו המוקמים בתמיכתם ובעידודם של גדולי התורה, ייצרו אווירה חברתית בציבור החרדי שתאפשר לכל צעיר העמל לפרנסתו להיות קשור בקשר אמיץ אל לימוד התורה, וממילא אל עולם התורה הנפלא שבו ניטעו שורשינו.

אנו מחפשים נציגים בכל ריכוז חרדי שמזדהים עם הרעיון האמור ומעוניינים לפעול לגיבושן של קבוצות סביב רעיון בתי המדרש. ארגון "חלקי בעמלי" יגיש את כל השירותים, התורניים והכלכליים לנציגי קבוצות שתתגבשנה ברחבי הארץ, ויחלוק מנסיונו את כל האפשרויות והדרכים שהוכחו כמביאות להצלחת בתי מדרש אלו.

תגובות יתקבלו בברכה בדוא"ל:

helki.baamali@gmail.com

כ.ר.

ירושלים	ת"א	חיפה	ב"ש
17:11	17:26	17:18	17:29
18:24	18:26	18:26	18:27

דף היומי	ה'	ו'	שבת	א'	ב'	ג'	ד'
עירובין 1	עירובין 2	עירובין 3	עירובין 4	עירובין 5	עירובין 6	עירובין 7	עירובין 8
בבא קמא ח, ה-ו	בבא קמא ז, ה-ו	בבא קמא ח, ה-ו	בבא קמא ט, ה-ו	בבא קמא י, ה-ו	בבא קמא יא, ה-ו	בבא קמא יב, ה-ו	בבא קמא יג, ה-ו

הדפיסו, וקחו הביתה לשבת

בני חורין

חירותו של המאמין

שיאו של חודש ניסן, חודש החירות, הוא בליל הסדר, הלילה בו יצאנו מעבדות לחירות ואותו אנו חוגגים על ידי הנהגות של בני חורין - שתיית ארבעה כוסות ומצוות ההסיבה. מטרתן של הנהגות אלו היא לנטוע בנו - או בעצם להחזיר אותנו - אל תפיסת החירות אותה רכשנו ביציאת מצרים. על ידי שנגה כבני חורין, נחוש את עצמנו חופשיים ובעלי יכולת להתמקד, להתנהל על פי הערכים החשובים לנו ולבחור בהם.

חירות זו אליה אנו שבים בליל הסדר, היא חירותו של האדם המאמין, זה המשוכנע בכל ליבו שההליכה לאור הערכים היא זו שמביאה את האושר והשלווה, זה שחי ומונחה על ידי הידיעה הברורה שמי שצועד בדרך הנכונה יכול רק להרוויח מכך. את האהבה הגדולה של הקב"ה לעם ישראל למדנו מיציאת מצרים, ואהבה זו היא שמאפשרת לנו להיות בטוחים שאי אפשר להפסיד מההליכה עם האמת הפנימית שלנו, עם הערכים הנכונים והמטרות החיוביות אותם הצבנו לעצמנו. את מילות החירות האלו הבוקעות מתוך ליבנו, ילדינו אמורים לשמוע מאיתנו במפורש. הם צריכים לצאת בסוף הסדר עם הדוגמא האישית של ההורה בן החורין שהראה להם בלילה זה מהי חירות אמיתית, חירות מעולם של בני אדם.

כוחה של אמונה

חיי אמונה פעילים, המכניסים שם שמים לפעולות ולתקוות, הם המתכון המנצח לחירות מושלמת. אדם המצמצם את חיי האמונה שלו לבית הכנסת או בית המדרש, נותר בשאר היום ללא הגב החזק אותו מעניקה האמונה, וללא הביטחון שאם הוא יפעל נכון בכל נושא הוא ירוויח. אדם שאינו לוקח איתו את האמונה לכל מקום, אל העבודה, אל הלימודים, אל חיי המשפחה, אפילו אל שעות הפנאי - עלול להימצא ברוב שעות היום תחת השפעת הגורמים שהוא אינו רוצה שישפיעו על החלטותיו.

אך האדם שאלוקים חי בליבו, שהאמונה והביטחון פועמים בו ומלווים אותו בכל אשר הוא עוסק, מקבל את הכוחות להתנהג ולבחור בערכים בהם הוא מאמין. זהו כוחה של האמונה החיה, המבטיחה שבחירה נכונה מביאה בכנפיה את הברכה.

חודש ניסן שזה עתה נכנסנו אליו, טומן בחובו את בשורת הגאולה. מאז נגאל עם ישראל מבית עבדים בחודש ניסן, הפך חודש זה להיות סמל הגאולה. "בניסן נגאלו, ובניסן עתידים להיגאל", אמרו חז"ל, אמירה המבוטאת בכל בית יהודי בעיצומו של ליל הסדר על ידי פתיחת הדלת והציפייה לבואו של אליהו הנביא, מבשר הגאולה.

תכונה זו של חודש ניסן, אינה רק זיכרון לימים רחוקים בהם נגאל העם מעבדות לחירות, וגם אינה רק ציפייה לגאולה שלמה בבוא משיח צדקנו. הלא "חייב אדם לראות את עצמו כאילו יצא ממצרים". הגאולה והיציאה מעבדות לחירות אמורה ללוות אותנו ולהשפיע עלינו בכל דור, גם אם לא שוחרנו עתה מעבודת פרח, וגם אם לא זכינו עדיין לגאולה העתידה לה אנו מצפים בכל יום. זאת מכיון שכל אחד מאיתנו הוא קצת 'עבד', ולכל אחד מאיתנו מגיעה גאולה מאותה 'עבדות'.

בחירה חופשית

אחד היסודות המרכזיים עליו מושתתים החיים שלנו, הוא חופש הבחירה. אדם שמשוגל באמת לבחור בטוב או ברע, הוא אדם חופשי. אך פעמים רבות אנו מוגבלים על ידי שעבודים שונים. לפעמים זה שעבוד 'ליבו' בעבודה, הדרוש מאיתנו יותר ממה שאנו צריכים להקריב עבור עבודתנו, ואנו מאבדים את חופש הבחירה ופועלים מתוך שעבוד. לפעמים זה השעבוד "למה יאמרו", כאשר אנו מודעים לדרך בה עלינו לצעוד, אך מפחדים מתגובות החברה שסביבנו ומונעים על ידי פחד זה לפעול בניגוד לרצוננו החופשי. זה יכול להיות גם שעבוד מופרז ליצרים ומשיכות שאנו מכירים בהם כשלייליים, אך לא מצליחים להתנתק מהם ולבחור בחופשיות במעשה הנכון עבורנו.

משמעותה של חירות בחיי היום יום היא שהאדם יפעל על פי הערכים החשובים לו, ועל פי המטרות אותן הוא הציב לעצמו, ולא יהיה מנוהל על ידי גורמים הסותרים את אותם ערכים או מטרות. האדם שמנהל את חייו רק על פי ערכיו ועקרונותיו, הוא האדם החופשי, והמאושר.

אך כיצד נוכל להגיע אל חירות כזו? הרי הבוס באמת לוחץ... והחברה באמת מפחידה... ואנו נמשכים בחזקה גם לפעולות הסותרות את ערכינו. איך ניתן, אם כן, להיות אדם חופשי, בן חורין, הצועד לו על פי עקרונותיו ואינו מתחשב בפחדים, לחצים או משיכות?

לשולחן השבת | גדול עלי, אז מה?

הלכה למעשה | חודש ניסן והנקיין לפסח

הרב ארי נתנאל מור, רב ומו"צ בביתר עילית

- א.** אין אומרים נפילת אפיים בכל חודש ניסן.
- ב.** טוב לומר בכל יום מראש חודש את הנשיא שלו בפרשת נשא (מכדובר), וביום ג' ניסן פרשת העלותך עד "ק עשה את השבת".
- ג.** היוצא בימי ניסן ורואה עצי פרי פרוחים, אומר "ברוך אתה וכו' מלך העולם שלא חיסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם".
- ד.** לכתחילה יהדר לברך בראיית שני אילנות אפילו אם הם מאותו המין.
- ה.** מי שיצא מביתו ויחזור רק אחר חג הפסח, אם יצא לפני פורים אינו מחויב בבדיקת ביתו מחמץ וכן אינו מחויב בניקיונו ומספיק לו ביטול החמץ שיעשה בערב פסח.
- ו.** אמנם אם יש לו חמץ ידוע חייב לבער אותו, אלא אם כן מוכר אותו לגוי.
- ז.** ואם יצא מביתו בפורים או אחריו או שמתכנן לנסוע, אע"פ שלא יהיה בביתו בחג הפסח חלה עליו חובת הבדיקה וניקיון ביתו. אמנם אם ימכור את חמצו לנכרי קודם י"ד בניסן פטור הוא מבדיקת וניקיון ביתו.
- ח.** ואם חזר לביתו קודם הפסח מחויב בבדיקה וניקיון ביתו ככל אחד מישראל, ולפיכך יזהר שלא יגיע קרוב מדי לחג הפסח ואז לא יוכל לנקות כראוי.
- ט.** כלל מסרו לנו חכמינו: כל מקום שאין מכניסים בו חמץ אין צריך בבדיקה, וממילא גם אינו צריך נקיין.
- י.** ולפיכך חדרים בבית שאין רגילות להיכנס אליהם עם אוכל אינם צריכים בבדיקה ונקיין לפסח, ואפילו אם ידוע שקרה פעם בדרך עראי שנכנסו לחדר עם חמץ אינו צריך נקיין ובדיקה משום כך.
- יא.** אמנם אם גרים בבית ילדים קטנים, מכיון שדרכם לשחק ולמשוך אוכל ככל מקום יש לחשוש שהכניסו חמץ גם למקום שאין מכניסים בו בדרך כלל ובכללם גם חדר השירותים והאמבטיה.
- יב.** אין אנו מחויבים לנקות חמץ במקומות שקשה מאד להגיע אליהם, למשל בגריל בתוך המקפיא או להזיז רהיטים כבדים שאין רגילות להזיז אותם בתדירות כגון ארון ספרים או ארון בגדים. אמנם אם במקומות אלו יש בביור חמץ ידוע מה ראוי לבער אותו.
- יג.** חמץ שבלתי אפשרי להגיע אליו אלא אם כן יצטרכו לפרק את הרהיט בו הוא נמצא, או שנמצא במקום שלהגיע אליו הדבר כרוך בטרח גדולה כגון מאחורי ארון ספרים כבד, אין אנו מחויבים לבער אותו.
- יד.** כיסי הבגדים, המעילים והתיקים, אם רגילים להכניס בהם חמץ ובמיוחד הכיסים בבגדי ומעילי הילדים והתיקים שלהם חייבים בנקיין ובדיקה.
- טו.** אמנם אם נשטפו במכונת כביסה ובאבקת כביסה אין צריך בבדיקה.
- טז.** ספרים שהשתמשו בהם בנוכחות חמץ, למשל ספרי קריאה לילדים או ספרי לימוד של בית הספר, וכן ספרי קודש שרגילים להביא אותם אל השולחן וללמוד בהם בשעה שאוכלים, חייבים בבדיקה וניקוי. ואם הדבר קשה צריך לאחסן אותם עם כלי החמץ או להעמידם בארון ולסכות אותם וימכרם לנכרי.
- יז.** ספרים שאינו יודע אם הביאם לשולחן אינו חייב מעיקר הדין לבודקם, אמנם מן הראוי שכל ספר שרוצה להשתמש בו בפסח ינקוה היטב, והשאר ישאירם בארון ויסומך על כך שמבטל ומוכר את כל החמץ שאינו ידוע.
- יח.** משחקים וצעצועים חייבים בנקיין ובדיקה. אמנם אפשר לפגום את החמץ על ידי השרייתם בחומרי ניקוי ושוב לא יצטרכו בבדיקה, וכמו כן מועיל כיבוסם במכונת כביסה.
- יט.** ולפיכך לגו, קפלה, קליקס, משחקי לוח, פליימוביל, בובות וכדומה, חייבים בנקיין או בפגימת החמץ.
- כ.** ארונות בגדים בחדרי הבית, אם אין לילדים גישה אליהם אינם חייבים בניקוי ובדיקה.
- כא.** כל כלי החמץ צריך לכתחילה לנקותם עד שלא יישאר בהם חמץ בעין, אפילו אם אינו מתכוון להשתמש בהם בפסח.
- כב.** תנורי אפייה, טוסטרים, מצננים, מיקרוגל, מערבלים, צריך לנקותם מחמץ בעין גם אם אינו מתכוון להשתמש בהם בפסח.
- כג.** אמנם אם מאחסן כלים אלו במקום שמור וסגור ומוכרם במכירת חמץ אינו חייב לנקותם כלל.
- כד.** כל דבר שמוכר במכירת חמץ ואינו מנקה צריך לאחסן אותו בארון סגור, ולכתחילה יסגור אותו באופן שאינו נפתח בקלות. אמנם במקום הדקק אפשר לסגור גם בסרט הדבקה ולתלות שלט המוכיר שמקום זה אינו נקי לפסח.
- כה.** חומרי ניקוי ופרפורמריה אינו חייב כלל לבערם מכיון שאינם ראויים לאכילת כלב, וחומרי ניקוי מותרים בשימוש בפסח.
- כו.** תרופות הניטלות בבליעה, משחות למיניהם, סירופים שטעמם מר מאד (למשל "אוקסיקוד" "אופטלגין" וכו')... אינו חייב כלל לבערם, אבל סירופים שיש להם טעם טוב וכן כדורי לעיסה או יוטמינים ללעיסה צריך לבדוק אם יש ברכיביהם חמץ, ובמידה ויש בהם חמץ צריך לבערם או להניחם עם שאר החמץ ולמכרם לגוי.
- כז.** אם אין בהם חמץ אלא רק רכיבי קטניות, אין צריך לבערם או למכרם, אבל כדאי להניח אותם במקום שלא יישכח ויבא להשתמש בהם.
- כח.** תחליפי חלב או דייסה במקום ושאר רכיבי תזונה לתינוקות שיש בהם חמץ, צריך לבערם או למכרם כולל, אבל אם יש בהם קטניות ואין בהם מוצרי חמץ דינם אין צריך לבערם או למכרם.
- כט.** וכן הדין לתוספי תזונה או משקאות לדיאטה וירידה במשקל.
- כל האמור לעיל הינו ביחס לחיוב ביעורם ולא לעניין השימוש בהם בפועל בפסח.

מכון מצותה mitzvathashem@gmail.com

לדרגת האהבת ה'.

ומה יעשה אדם שיש לו ההתבוננות בחסדי ה' וברוממותו אינה מביאה אותו לאהבת ה' על כך משיב בעל הקהלות יעקב, שהדרך בה יכול אותו אדם להגיע לאהבת ה' היא אחת - לעשות מעשים של התנדבות, שבאמת אינם מתאימים לדרגתו העכשווית של האדם, אך מעשים אלו יעוררו בליבו את הרגשות אליהם הוא חותר, וככל שיעשה יותר, כך הוא ירגיש את רגשות האהבת ה' שיתעוררו בקרבו.

זהו פשרן של מצוות הרשות. קרבנות הנדבה ושאר מצוות הרשות אינם מיועדים רק לאדם שכבר קיים את כל מצוות החובה ועתה הוא מחפש אלו מצוות נוספות ניתן לעשות. אדרבה, הם נועדו עבור אותו אדם שאינו נמצא בדרגה זו של התמסרות מוחלטת למצוות מתוך אהבה. אדם זה, כאשר יביא קרבנות נדבה, יתעוררו בלבו רגשות אהבה ושמחה במצווה, ועל ידי מעשים אלו הוא יגיע לאהבת ה'.

לעשות ולעלות

פעמים רבות אפשר לשמוע בני אדם המתייחסים אל מצוות מסוימות ככבוד, אך בריחוק מה - "זה גדול עלי". והם צודקים, זה באמת גדול עליהם. אך העובדה שאדם אינו נמצא בדרגה גבוהה המביאה אותו לקיום כל מצווה בשלמות פנימית מוחלטת, אינה אמורה לגרום לו לוותר על מצוות אלו, אלא להיפך, כאשר הוא ישתדל ויתאמץ ויעשה את הדברים שאינם טבעיים עבורו, מעשים אלו ירוממו אותו ויביאו אותו למצב שהוא אכן יהיה בדרגה הגבוהה אליה הוא שואף ובה הוא רוצה להיות.

את רשימת הקרבנות שבפרשתנו, ופתחים קרבנות הנדבה, קרבנות שהאדם אינו חייב להביאם, והמביא אותם עושה זאת מנדבת לבו, כמו עולה, שלמים ומנחות. קרבנות אלו מצטרפים למצוות נוספות שאינן חובה אלא רשות ביד האדם לעשותן. מצוות רשות אלו הביאו את בעל הקהלות יעקב זצ"ל לידי תמיהה: האם מצוות אלו נחוצות לעבודת ה' אם הן אכן נחוצות, מדוע אינן חובה על כל אדם, ואם אינן נחוצות מדוע הן קיימות ומה התועלת שבהן?

לעומת מצוות רשות אלו, קיימת מצווה אחת לא קלה - אהבת ה', והיא דווקא אינה רשות אלא חובה על כל אדם מישראל! וכאן השאלה הפוכה: כיצד אפשר לחייב כל אדם להגיע לדרגה גבוהה זו של אהבת ה'? מצוות מעשיות ניתן לצוות גם לאדם שאינו ניצב בדרגה גבוהה הנצרכת לקיום המצווה, אך מצווה התלויה בלב אינה יכולה להתקיים אלא אצל מי שאכן לבבו שלם ברגשות הנצרכים למצווה זו, והלא רבים אינם אווזים בדרגת אהבת ה'?

מעשים מביאים רגשות

בשאלה זו עסקו רבותינו הראשונים, והשיבו עליה בדרכים שונות שהשתוץ להן הוא הפתרון הבא: מצוות אהבת ה' היא מצווה מעשית! גדר המצווה הוא שעל האדם לנקוט בדרכים שונות שהן יביאו אותו לרגשות אהבה לה', אם זו התבוננות בגדולת ה' ורוממותו, אם זו התבוננות בטובות שהקב"ה גומל לאדם. מעשים אלו של התבוננות יש בכוחם להביא את האדם לדרגה של אהבת ה', וזו בלבד החובה המוטלת על כל אדם - לעשות מעשים שיביאו אותו

מדברים חינוך | הרב שלמה ברוך בלוי

מנחה זוגי ויועץ חינוכי

לפי דעתו של בן

שאלה: יש לנו ניסיון לא מוצלח עם ליל הסדר. בשנה שעברה חגגנו לראשונה את הסדר בבית עם הילדים, ולמרבה הבושה, הוא התנהל בעצבים ובמריבות. כנראה הקפדתי יותר מדי על הילדים, ובאמת שמעתי את מורת רוחם על כך. מה אני יכול לעשות כדי שהשנה זה לא יחזור על עצמו והם יאהבו את הלילה הזה ויתחברו למצוותיו המיוחדות?

תשובה: סדר ליל פסח הוא אירוע שאמור להותיר את חותמו בילדכם למשך כל ימי חייו. את אופי החותם הזה קובעים אתם, ההורים, בהתנהגותכם שגזרת מסדר עדיפויות שאתם תבחרו. הלילה הזה המכונה בפי עדות מסוימות "ליל האמונה", אין כמוהו להעמיד ולבסס את הנקודה היהודית שתהווה נקודת ציון לחייו העתידיים של הילד היהודי.

אם אתם רוצים שהילד יאהב את ליל הסדר, תקפידו לחקוק בו התניה חיובית בעת מלח הערב. אם אתם תקפידו מאד על כל פרט ופרט, ייתכן ותזכו לקיים את ליל הסדר כהלכתו, אך תחסרו את רוחו הכבירה של הלילה הזה, ותותירו את החותם השגוי בנפשו. בכל פעם שיבוא ליל הסדר הוא יאמר "אוף"...

הורים רבים הופכים את הרגעים המרוממים של עבודת ה' לרגעים שיש בהם רוגז והקפדה. בחוסר שימת לב, שוכחים או מתעלמים מהפער הגדול בגיל, בתבונה ובידע הקיים בין ההורה לילדו, ומביעים כעס ורוגז מהתנהגות בלתי הולמת. בכך לא מעודדים את הילד לאהוב את המעשה אשר נעשה. טעות חמורה זו יכולה לקעקע את יסוד היסודות של היהדות, מה שאף הורה לא היה רוצה שיקרה.

רוחב הלב והמתינות האבהית אינם באים על השבון ההקפדה על' הדקדוקי ההלכה או אמירת ההגדה בכוונה וכו'. ההיפך הוא הנכון, השמחה בעבודת השם מסמיעת לדברים להתנהל בצורה חלקה, ולזרום עם מחדלים כאלו או אחרים של המטובים. כאן המקום לחנך בדרך של "את פתח לוי", שהוא חלק מארבעת התכונות שבילדנו. בדיוק

כאן עלינו להראות לילדים דוגמה מלכותית של עשייה חיובית ומאירת פנים.

אפשר וגם צריך, לעשות הכנה כלשהי לפני בוא יום ה'; באספה משפחתית ספונטנית או מכוונת, לדבר על ליל הסדר שיכול להפוך ללילה עצוב אם לא נזכור, שבעצם אנו יושבים ליד השולחן אשר לפני ה'. ילד שיועד שכעת אנו עוסקים בעבודה חשובה של קיום מצוות ה', מכיר בערך הדברים מצד עצמו, ואינו רואה בתכונה הזאת עוד גחמה הורית שמחייבת שלמות. הוא נעשה שותף למהלך רוחני מיוחד במינו. את הדברים הללו לא מעבירים רק בשעת מעשה, אלא גם קודם לכן... "הנה אנחנו באים לקיים רצונו של הבורא". הדברים הללו פועלים את פעולתם כשהם באים בישוב הדעת וברוח נכונה.

מטבע הדברים, יש ילדים שמשתעממים מתדגוניות של מהלכים לא מסעירים במיוחד. על ההורה החכם להפוך את האירוע הקדוש הזה למשהו מכונן ביותר עבור הילדים, שירגישו שזה הלילה "שלם". קעת ההתייחסות על זרקוריה המחממים מופנית לעברם. וכן... כדאי להימנע מאמירת ווארטים מעליקים אם הנוכחים הם בגילאים שאינם עשויים ליהנות מהם. לתת להם לומר את שלהם, לשוחח בגובה העיניים - לפי דעתו של בן אביו מלמדו.

המסורת העתיקה הזאת מוזכרת בדברי חז"ל. וכאן הבן שואל... העידוד לשאול ולבקש תשובות, בא במכוון בלילה הזה, עם מאכלי האמונה המפארים את שולחן הקודש. דווקא בזמן מרומם ואדיר, אינו מתעלמים מהצורך האנושי של הילד - להבין... להיות שייך... להתחבר... לכן אנו פונים אל הילד ומחווים לו - הנה שאל... קעת הוא הזמן שלך! פחות חשוב אם היין ישפך על היסט החדש, וממש לא אכפת לי אם המצות שאפיתי בליל הסדר הפכו לפירורים שרויים... מה שכן אכפת לי - שאזכה לקיים בהידור את המצווה של והגדת לבנך - כי בכך אני מעביר לו סדרים שלמים לכל ימי חייו.

ליצירת קשר: 8647729@gmail.com

סיפור מעלה עשן

את החפיסה המדוברת. משהו בלב נוקף, בכל זאת. בחור צעיר, האם נכון ומותר לתת בידיו את הסם הזה? לבנו שלו אינו מאפשר להתנסות בכך. ועדיין, הוא מוכר, ומעבר לרצון להכניס כמה שיותר, הוא בתקן של נותן שרות. רוצה, בסך הכל, לספק רצון לקוחותיו. בחירתו החופשית של כל אחד להחליט על חייו שלו. שמא יפסיק למכור גם את השוקולד ממעמי סוכרים ומוצקי קקאו? או את עיתוני החדשות שיש המחרימים אותם מכל וכל? אז גם הסיגריות נתונות במחלוקת, והבחורצ'ק הזה נוטה כעת לצדד בהן. שוין, לבריאות.

יודה, אחד הקונים-חברים היותר מוכרים, נכנס לטעום חופן פיצוחים ללא תשלום, כמו בכל יום. נשען כעת על הדלת, מרפרף על הכותרות היומיות. מזווית העין קולט מבטו החד פעילות מסוימת. עסקת חליפין קצרה מתבצעת שם, על יד התחנה.

הצעיר שיצא זה עתה מהקיוסק מוסר את חפיסת הסיגריות שרכש לבחורו- ילד שנראה כמתמין לו. האחרון פותח את הארזיה, שולף גליל אחד ומעניק, במבט מודה, לצעיר שמולו. הם מצמידים כף לכף, מעשה בחורי ישיבה חשובים, והבחורון מכניס את החפיסה לכיסו, ופונה הלאה, במרד המדרכה. השני נותר בתחנה, נשען אל העמוד, ממתין.

בניד אצבע מזמן אליו יודה את 'ארון', בעל החנות, משיח לו את מאורעות הדקה האחרונה. בהחלטה בלתי מתואמת הם ניגשים אל הבחור. האוזניות הבלתי נמנעות תחובות היטב אל האפרכסות, ורק סיגריית-מתנה אחת מתמוללת, כעדה, בין אצבעותיו.

"הלו, תגיד, לא חבל?" - הם באים אליו בנחמדות, כחברים, אבל הוא מבט בהם תוהה,

"מה, מה חבל?"

"קנית לו סיגריות, נכון? תגיד, לא חבל? ככה לעקוף את המוכר ואת החוק? זו לא חכמה, ידידנו הצעיר. ממש לא חכמה." משהו בפנים הסימפטיים והמבינות עניין של הבחור נאטם לחלוטין. האם היה זה הכינוי "ידידנו הצעיר"? או אולי הקביעה "זו לא חכמה"? בכל אופן, הוא מושך בכתפיו - "מה אתם רוצים ממני?" סגנון ישיר, נקי, חף מנימוסים, "הוא ביקש, קניתי, נתתי, מה? זהו. מה אתם רוצים?"

הוא באמת נראה חסר כל כוונה רעה, כמוכן, אבל גם חסר כל עניין להתעכב על העניין הזה ולו לדקה נוספת. איפשהו, הוא מרגיש עצמו חכם ויעיל ונכון הרבה יותר מהשניים שלפניו. למה לעשות עסק מכל דבר? אי אפשר כבר לעשות טובה לכן אדם? הם מחליפים מבטים, תוהים אם להמשיך ולהסביר. הצעיר ההוא, בעל פני הילד, התרחק מזמן עם סיגריותיו. הם באמת לא באו במטרה לחנך או להקניט, אלא עם כל הרצון הטוב להסביר שלא כדאי לחזור על דבר כזה שוב, שכדאי היה לחשוב ולסרב, והנה, הם במצב שהתנצלות מצידם כבר בגדר של מתבקשת בתוקף.

האוטובוס מגיע, 'הוא' עולה. מתיישב, ומרגיש בכל זאת איזו נקיפה של צער. אולי באמת צריך היה לסרב? להיות עקרוני ואדיב ולומר שאינו מוכן? רק רצה לעשות טובה. "הם" - חוזרים לאחוריהם, נבוכים משהו. 'ארון' בסך הכל רצה לשרת לקוח, יודה רק רצה להאיר עינים צעירות במעשה שטוב היה שלא יעשה.

ואם הכל כך כך טוב ורוצה להיות טוב, שואלים חכמים - אז למה זה בכל זאת נשמע גרוע?

זהו סיפור על שלושה אנשים שבסך הכל רצו להיטיב. כל אחד רצה להיטיב עם האחר, ובסופו של דבר... קראו ותשפטו בעצמכם.

אליהו. בן שש עשרה וחודשיים. פני ילד, שאפילו החליפה והמבעת אינם יכולים להם. בפורים האחרון כיבד אותו שוורצמן, משיעור ג', בסיגריה פשוטה. משהו מאותה רוח עצמאות נעימה אפפה אותו, כש'לקח' את השאיפה הראשונה בחייו. שוורצמן עודד אותו, והרחוב הפורמלי לא נתן, אפילו, אפשרות למחשבה לפני, או נלקיפת מצפון - אחרי. באמת, מי לא מעשן בפורים? אפשר לחשוב. בסך הכל גליל קטן של ניקוטין. עשרים עד עשרים וחמש שאיפות, והוא מושלך אחר כבוד, בזיית הנכונה, אל צד הדרך.

אחרי הסיגריה הראשונה באו שתיים נוספות, ואח"כ הוא חזר אל ימיו האחרונים של "זמן חורף" בישיבה. כעת, שבועיים אחר-כך, והוא מהלך ברחוב הראשי, מסוחרר מהאוויר הצלול ומאור השמש הבחיר והאביב. ריח של נקיון, המולת ערב חג האובה וסוחפת. כל שש עשרה שנותיו מלאות הנעורים זוקפות את קומתו וממריצות את תנועותיו. פוסט בנחת בין החניויות, שמח לקנות מספר פריטים נדרשים עבור אמא והאחיות, 'קופץ' אל הבנק, ואל המכססה, ואחר כך - שם, ליד 'קיוסק' קטן ומוכר עולה בו ריחה וטעמה של הסיגריה היא. רוצה היה לשאוף שוב אל תוכו מאותו גליל ניקוטין חסר כל כוונה רעה.

בעיה. חוק חדש יחסית במדינה קובע ומגביל את מכירת הסיגריות לבני שמונה עשרה ומעלה בלבד. שלט קטן על הדלת מודיע במפורש על עונש מעונן וקובעו לכל מי שיפר את הצו. גם בלי להביט בעצמו הוא יודע שאי אפשר "לתת לו" שמונה-עשרה. פני ילד, כבר אמרנו. ואפילו החליפה והכובע נותרו היום בבית, למצער. אבל הוא רוצה. רוצה סיגריה, עכשיו. מרגיש כבר כמה נעים יהיה לפסוע ברחוב, על המולתו וריחותיו, לאורה של שמש אביבית, להשאוף ואז לנשוף, ושוב... רגע על השלש קטנה. ושוב, אינו מסוגל כעת להציב מול עיניו את דמות ההורים האוסרים זאת מכל וכל. סיגריה אחת, עזבו, מה אתם עושים עניין.

אזה. מצוין. לצד עמוד התחנה הסמוכה לחנות, נשען בחור ישיבה צעיר, מוכר משהו. מן הסתם נגפשו פעם ופעמיים ברחובות השכונה או באחד מבתי הכנסת המרוכזים שבה. בחור כזה, שאפשר "לתת לו" שמונה עשרה ויותר. פרוץ סימפטי, מבט "חברהמני", מבין עניין. אוזניות הנגן צמודות אל האפרכסות, מספרות על כך שהבחור שקוע כעת במשהו אחר. מצוין. "סליחה", הוא מסב את תשומת ליבו באגביות, כך ידו מושטת, ובתוכה מספר שקלים. "תעשה טובה, 'כנס', תקנה לי חפיסה" - סגנון ישיבתי-ישראלי קצר וחותר. לא תודה ולא בבקשה, הלא אנשים אחים אנחנו. הבחורצ'ק לא מכביר בשאלות. ביקשו ממנו טובה? הוא נכון כבר עכשיו למלא אותה, ושיהיה לו לילדון הזה לבריאות. "אין בעיה".

החנות הקטנה משופעת בסחורה ובמספר קונים משוטטים. מוכר נחמד, מותיקי השכונה, נכון לכל פיסת חדשות טרייה, או, להבדיל, 'ווארט' קולע על הפרשה. מן מקום מפגש שכונית כזה, חמים, מתאים ליצירת קשרי קהילה חביבים.

גם כעת הוא מהנהן בחביבות אל הצעיר שמולו. נוטל את הכסף ומושיט

הגות | הרב חננאל גרינולד

הקרבות והתפילה כהתקרבות לבורא

"דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה'." (א, ב)

ענן עשן מיתמר מעל, מפזר בחלל האוויר את ריח הבשר השרוף. האש הבוררת מלחכת ברעבתנות את הבשר המוגש לפניה, מכלה אותו עד תום. פצפוצי האש, כזו הרגילה להישמע במריפה שכזו, אינה נשמעת כאן. על מעמד שריפת הבהמה מנצח קול שירה וכלי זמר, המנעימים את העבודה.

במבט מודרני - מעריב, נשמע התיאור האמור כאירוע פגאני ופרימיטיבי. שונה בוודאי לחלוטין ההקרה הקדושה של הקרבת בהילל ה', מאותם טקסים אלייליים. אך שומה עלינו לחתור ולהבין את אותו הבדל יסודי, הבדל בין קדשי קדשים לטומאה נוראה.

מהי אותה קדושה עליונה, עבודת ה' תמימה, הכרוכה בהקרבת קרבנות? האם שווה היא עבודת הקרבנות ליתר מצוות התורה?

להפתעתנו, מתברר כי עבודת הקרבנות זוכה ליריעה ארוכה מאין שיעור לכל מצווה אחרת. תרי"ג המצוות האמורות בתורה, זוכות לפרשנות נרחבת בתורה שבעל-פה. אך רק מצוות הקרבנות זוכה לפרשנות נרחבת ומקיפה בתורה שכתב.

החומש השלישי ספר ויקרא, הנפתח כעת בפנינו, נקרא גם "ספר תורת כהנים". רובו ככולו של ספר ויקרא עוסק בענייני הקרבת קרבנות, סוגיהם ואופני הקרבתם.

ספר שלם על מנין פרשיותיו, מלמדנו את דיני הקרבנות. עובדה זו, בלי ספק, באה למלמדנו על חשיבותם היתירה של קרבנות המקדש. עליו אם כן לחתור ולהבין את אותה חשיבות נדירה. שהרי אף אחת מיתר המצוות האמורות בתורה, קלות כחמורות, לא נתבארה בתורה באריכות שכזו.

העיקרון הכולל של הקרבנות, הינו קירבה מיוחדת לה' יתברך שיש מהקרבתו, המהווים כפרה על חטאינו. קרבנות החטאת והאשם מכפרים על איסורי תורה שבכרת ומיתת בית דין, עליהם עבר אדם בשוגג. קרבן עולה, מכפר על איסורי עשה. נוספים עליהם קרבנות השלמים, אותם נודב האדם לבוראו. וקרבן תודה, אותו נקדיש כהכרת הטוב לקב"ה על חסדיו הרבים עליו.

לכשתבוננו, נפלאי בטעמו של דבר. האם אין בקשת סליחה, כמו גם הכרת תודה, דבר הנתון לרגש נפשי עמוק? האם אין הקרבן מפחית מהפנמה הנדרשת לחוטא החפץ בתשובה? מצפים היינו מהחוטא לדוש בנפשו פנימה, עד שישוב בלב שלם. כפי שנהג ברגע של הכרת הטוב, בו ימלא ליבנו בשבח והודיה לאדון העולם.

דווקא הקרבן, הנראה כהצננת רגשות, מהווה את שיא הקירבה לה'? האם אין זה סמל חייוני בלבד?

בכדי לרדת לשורשם של דברים, ולקבל תשובה לאותם תמיהות, נצטט כאן את דברי הרמב"ן המבאר בפרשתנו את עניין הקרבנות:

"כי בעבור שמעשי בני האדם נגמרים במחשבה בדיבור ובמעשה, צווה ה' כי כאשר יחטא יביא קרבן, יסמוך ידיו עליו כנגד המעשה, ויתוודה עליו כנגד הדיבור, וישורף באש הקרב והכליות שהם כלי המחשבה והתאוה, והכרעיים כנגד ידיו ורגליו של האדם העושים כל מלאכתו, ויזרוק דמו על המזבח כנגד דמו בנפשו, וראוי לו שישפוך דמו וישורף גופו לולא חסד ה' שלקח תמורה וכפר הקרבן הזה שיהא דמו תחת דמו נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי איבריו, והמנות להחיות בהם מורי התורה שיתפללו עליו, וקרבן התמיד בעבור שלא יצלו הרבים מחטאו תמיד."

לכשנקרא, נבין ונשנה את דבריו הקדושים, תבאר לנו תורת הקרבנות באור חדש ובהיר. שהרי מה הוא החטא, אם לא מרד בבורא העולם? אלוקים הטוב, ברא אותנו מאין, נפח בנו נשמה, והוא לבדו מספק את כל צרכנו. כאשר חוטא האדם, הרי הוא מורד וכופר בטובה. בחטאו, מוריד האדם את עצמו לדרגה נמוכה ושפלה. מגלה הוא בחטאו, כי אינו ראוי לטוב הרב המוענק לו ממרומים. בחטאו, הפך האדם את נפשו לכהמית. אין הוא ראוי עוד למדרגת האדם.

ברחמי הגדולים, העניק לנו בורא העולם הזדמנות לתקן, באמצעות הקרבת קרבן מן החי, המשווה בדרגתו עם החוטא, מעמיד המקריב את הבהמה במקומו. ככוונה עמוקה מרגיש החוטא כי כל אשר בא על הבהמה, היה צריך לבוא על נפשו הוא. משכך, מהווה הקרבן עומק נוקב בעבודה פנימית. בשעת ההקרבה, כאשר שירי הלויים מעוררים אותו לתשובה שלמה, מתנחם הוא לחלוטין על חטאיו ושב בתשובה מושלמת. רק לאחר הקרבה שכזו, יכול האדם להשיב את נפשו. נפש טהורה כפי שברא לו אלוקים.

הדברים תקפים גם בהקרבת קרבנות התודה. כאשר ניצל האדם מסכנת חיים, מכיר הוא באמצעות הקרבן תודה אמיתית לבוראו. נפש תחת נפש עולה קרבנו על המזבח, תמורת נפשו שניתנה לו לשלל.

משחרב בית מקדשנו, שוב אין אנו יכולים להביא קרבנות לאלוקינו. אך כוחו העמוק ומשיב הנפש של הדמיון הטהור, נותר לנו גם היום. כוח עליון המסייע לנו כאשר עומדים אנו בתפילה, אשר תוקנה כנגד הקרבנות החסרים. בעת התפילה, נוכל להכיר את חטאינו אשר חוללו בקרבנו שפל נורא. כוחה של התפילה, היא הקרבה לאלוקים. מקריבים אנו את נפשנו בתפילה, ושבבים בתשובה שלמה לפניו.

בשבילך | בשביל המיוחד שלך

אליק, חברה.

את תגובתך.

אבל לא על זה רציתי לדבר אתך היום, אלא על ילדתך. לכאורה, מה מתאים שתעשי עכשיו? שתתנצלי. לבקש סליחה מילדה קטנה? - את אולי שואלת. כן, למה לא? גם ילדה קטנה היא בן אדם, יש לה נשמה, יש לה לב שכאב אתמול בגלל כעסך. למה לא לפייס אותה ולהיטיב את הרגשתה?

את חוששת. נדמה לך, שאם תבקשי ממנה סליחה, היא תבין שגם הורים טועים לפעמים. היא תדע שקורה לך שאת מתפרצת בגלל עייפות או דאגה.

נכון, היא באמת תדע זאת, אבל שימי לב: את זה היא בלאו הכי יודעת! וכי מה היא חושבת לעצמה? ששפיכת כוס שוקו היא עוול בלתי נסלח? שהמעשה שלה היה ראוי לנזיפות האלו? יש להניח שלא. היא כנראה אומרת לעצמה: אוף, אמא צעקה עלי כל כך, מה בסך הכל עשיתי? למה היא כל כך האשימה אותי? אם תתנצלי, כבודך רק יעלה בעיניה. היא תרגיש שאתן עומדות באותו צד, תרגיש יקרה בעיניך ותייקר את עצמה ואתך, והקשר ביניכם יתמתק ויתקרב. שלא לדבר על התועלת הרחבה - היא תלמד שלטעות זה גם אנושי, שמעידה מתארת אצל כל אחד, שאיננו מושלמים, וכך תתפתחנה בה חמלה וקבלה אליה ולסביבה.

אז כן, נסי זאת. חבקי את ילדתך ואמרי לה: זהבי, אני מצטערת שכל כך כעסתי עליך אתמול. באמת חבל ששפכת שוקו בחדר נקי, אבל לא הגיע לך הכעס הזה. הייתי מותשת מיום עמוס עבודה, דאגתי גם להורי שלא הספקתי ללכת לעזור להם, ולכן צעקתי וכעסתי מדי, ילדה חמודה שלי.

חולבת אליק
נחמה

לתגובות: helki.baamali@gmail.com

הודעת בעבודה שלא תבואי, למרות שהבוסים שלך לא אהבו זאת. הסתערת על חדר הילדים. עבדת קשה כל כך לאורך היום. בקושי נשמת, ומי מדבר על אוכל. כמה כוסות קפה, זה מה שבקושי הרשית לעצמך. פינית, ניקית, שאבת, חבטת, חיטאת, מיינת, זרקת, גיהצת, קיפלת, ציפית, סידרת... רצית ללכת לעזור להוריך, אבל לא נותר בך די כוח. ואז, בסופו של יום, כשהרגשת ממש אחרי מלחמת התשה, נכנסה לחדר זהבי שלך בת השש וחצי. היא החזיקה בידה כוס שוקו, ובתנועה לא זהירה - שפכה אותו על המטה. על כלי המטה הנקיים, על העץ שניקית והברקת, על הרצפה שטיפחת...

כמובן, התרגזת וכעסת וצעקת, אולי גם הרבצת. אמרת לה שהיא טיפשה ואין לה עיניים ומי ינקה פה הכל מחדש ואין אפשר לעשות פסח עם ילדה שכמותה ומי נכנס עם שוקו לחדר ואין יש לה לב לעשות לך את זה. היא נעלבה ובכתה, ואחר כך בעלך פייס אותה קצת, בתך הגדולה החליפה את כלי המטה ואת, בשארית השיריים של הכוח שלא נותר בך, ניקית את העץ והרצפות.

קמת בבוקר למחרת. הרגשת גרוע. למה היית צריכה כל כך לכעוס עליה? מה היא אשמה? מה היא בסך הכל עשתה? היא הרי לא אשמה שעבדת כל כך קשה כל היום, ושהיית סחוטת לגמרי, יותר מהסחבה. היא גם לא אשמה בנקיפות המצפון שלך על כך שלא הלכת לעזור להוריך. היא גם לא אשמה שהשוקו נשפך לה בדיוק בסוף יום הנקינות, יום החופשה מן העבודה. הרי לך עצמך נשפך שוקו לפני כמה שבועות, זה יכול לקרות לכל אחד ואחת, וגם קורה.

אז מה עכשיו? את נהיית אשמה? לא, ממש לא. ביחס לעצמך - עשית הכי טוב שיכולת. לא רצית להעליב אותה, ולמרות שלא רצית - העלבת, כי זה היה הטוב ביותר שיכולת להיות בו באותו רגע. בפעם הבאה, או בפעם העשירי וחמש, תצליחי, בעזרת השם, לראות גם את הילדה, לא רק את עצמך והחדר, ולמתן

מה שחיפשת

מדור אינפורמטיבי. אנו משתדלים לבדוק את המידע, אך אין בפרסום זה משום אחריות על התכנים המתפרסמים. נשמח לקבל מידע מסוג זה **בדוא"ל:**

helki.baamali@gmail.com

לילה שכולו סדר - הרב ישראל מאיר לאו

<< הרב ישראל מאיר לאו לוקח אותנו לטיול בשבילי ליל הסדר, במסתורי ההגדה ובמשמעות מצוות החג. בכותרת רטורי אגדי, בנועם ובבהירות, פורש בפנינו הרב לאו את תכני ליל הסדר, בצורה שמוחירה כל צופה עם טעם טוב בפה והרבה מחשבות בראש...

נסעו לאתר 'הידברות': <http://www.hidabroot.org>

hidabroot.org רשמנו בלשונית החיפוש את המילים "לילה שכולו סדר". צפ, החכימו ותהנו.

הכנה לימי הפסח - הרבנית ימימה מזרחי

<< ההכנה לפסח על פי הרבנית ימימה מזרחי, לא דומה לכל מה שהיכרת... שילוב של עצות פרקטיות עם תוכן רוחני בגובה העיניים יעניק גוון אחר לכל העבודות והניקיונות שלך לקראת הפסח.

באתר 'ערכים' <http://arachim.org>

רשמי בלשונית החיפוש "פסח" ובשורה הראשונה של התוצאות תמצאי את הרצאתה של ימימה מזרחי "הכנה לימי הפסח".

שימי לב: ההרצאה מיועדת לנשים בלבד. יש להירשם באתר כדי שהצפייה בהרצאה זו תתאפשר.

לא להתגייס - כחוק | עו"ד משה מורגנשטרן

איננו מנסים להתחמק או לברוח מהמוטל עלינו, אולם כל זה בכפוף לכך ששני חלקי המשוואה יהיו בתוקף: מי שרוצה ללמוד יישאר בישיבה וילמד, אך מי שאינו יכול להמשיך ללמוד, יצא לשירות צבאי, והכל לאחר קבלת אישור מרבו (בעיקר לאור הבעיות שאנו שומעים, חדשות לבקרים, שיש בגיוס). היום, שעה בה מנסים לכפות עלינו לעזוב את הישיבה, הרי שאנו נעשה הכול כדי שגם החלק השני של המשוואה לא יהיה בתוקף, ואנו לא נשרת בצבא.

לאור הכפייה המסתמנת והולכת בנושא הגיוס, אם אני אשאל על כך, אמליץ לא להתגייס. לא יתכן שהמדינה תפגע בזכות שלי ללמוד וכד בבד תדרוש ממני את החובה להתגייס לצבא.

כל זמן שהדברים נעשו בהסכמה, בלי כיפופי ידיים, בלי התערבות בוטה בדרך החיים שלנו כציבור חרדי ובמי שתורתם אמונתם, הרי שגם לי ולנו היה ברור שמי שתורתו חדלה מלהיות אומנותו - מתגייס. כיום, לאור הדרישה לשוויון בנטל, לאור הרצון לכפות עלינו את דרך החיים בה אנו לא מאמינים, לאור המגמה למנוע מאיתנו ללמוד תורה, הרי שאנו לא נושיט את הלחי השנייה, ולא נסכים לגיוס בכפייה.

הכל כמובן בצורה חוקית. אבל מסתבר שאין בעיה לא לעשות צבא בצורה חוקית. נתוני הגיוס בשנים האחרונות בערים החילונית הגדולות במגמת ירידה משמעותית - והכל חוקי. אם אלפי בני נוער שאינם שומרים תורה ומצוות אינם מתגייסים לצבא בכל שנה כחוק, על אחת כמה וכמה כאשר אלפי צעירים חרדים שתורתם אמונתם יכולים לעשות זאת ולא להתגייס - כחוק.

דרכי דרכי נועם, גם במקרה זה. הדרך היחידה שיכולה להצליח היא דרך הדברות ורצון טוב של שני הצדדים, ולא בדרישה של הציבור החרדי, תוך כפייה לחיות בדרך חיים שאינה דרכינו. דרישה ורמיסה של הציבור החרדי ואורחות חייו תשיג את המטרה ההפוכה בדיוק.

גב. מיותר לציין כי האמור לעיל הינו רק למי שבין כה נאלץ לעזוב את הישיבה, ומתלבט בין עבודה לצבא, ואין בו כדי לעודד או לתמוך בעזיבת ספסל הישיבה.

"אלף נכנסים למקרא, מאה למשנה, עשרה לתלמוד ואחד יוצא להוראה" (ויקרא רבה ב').

ברור כי התכלית הנרצית היא השאיפה אל אותו אחד מאלף. אך מה יעשו האחרים, שלא נשארו בד' אמותיה של הישיבה, כאשר הם יעזבו את הישיבה, את הכולל, ויצאו לחיי המעש. (לעזוב את הישיבה אין הכוונה חלילה לעזוב את עולם התורה, שכן חובה על כל אחד ואחד מאיתנו להמשיך להישאר בן תורה ובן ישיבה גם "בחוק").

כל זמן בו אנו לומדים תורה, אנו עושים את המוטל עלינו, ובו בזמן תורמים בלימוד התורה שלנו להגנה על המדינה, אנו נושאים בנטל ההגנה על המדינה בלימוד התורה, הנטל אינו רק להיות בצבא, אלא גם לשמור ולהגן על המדינה בלימוד התורה. נטל בו רק אנו בני התורה נושאים, בעוד שהאחרים אינם נושאים בו. אך, בשעה בה אנו יוצאים 'החוצה', על פי החוק עלינו להתגייס. וכך נהג הציבור שלנו, ברובו, מאז ומעולם.

לטעמי, לאור הרוחות הזרות הנושבות מכוון הממשלה החדשה שאמורה לקום (בעת כתיבת שורות אלה היא טרם קמה) - ממשלה שחרטה על דגלה את הדרת והחרמת החרדים, ממשלה שהדגל המרכזי ואולי המאחד היחיד שלה הוא הרצון לכפות גיוס על החרדים, הרי שהגיע השעה לומר לא עוד. מה שהיה הוא לא מה שיהיה.

כאשר יצאתי מהכולל לאחר שנות לימוד בישיבה ובכולל, היה ברור לי שאני עושה את הדבר לו אני מחויב, ומתגייס לצבא. כך עשיתי שירות צבאי מלא של שלוש שנים, במסגרת חרדית. בהמשך עשיתי קורס קצינים, והיום אני עולה על מדים במילואים, תמידים כסדרם, בלי לנסות ולמצוא את הדרך להתחמק ולברוח, כפי שעושים רבים וטובים מאלה המתיימרים 'לחנך' אותנו - הציבור החרדי וזעקנים 'שוויון בנטל' תחת כל מיקרופון רענן.

למעשה, זו הדרך בה גדלתי. אבי היה קצין בצבא, חמי נכה צה"ל ממלחמת יום כיפור ואח שכול. ואפילו סבי ז"ל, שעלה באוניית מעפילים לישראל לאחר שהוא איבד את כל משפחתו בשואה, התנדב להגנה.